

Bamble Kommune

KVALITETSHÅNDBOK FOR HELSESØSTER- OG JORDMORTJENESTEN

Tema : **Bekymringsmelding til barnevernstjenesten**

Utarbeidet av : JLR,

Utgave nr. : 2

Godkjent : 24.02.11 E.H.
Revidert 17.11.16 ASH

Revisjon nr. : 1

1. FORMÅL/HENSIKT

Formålet er å tilrettelegge for at barn og unge får nødvendig oppfølging og omsorg utover behovet for helsehjelp.

2. REFERANSER

Helsepersonelloven

Barnevernloven

Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, IS-1154, 2004

Brev fra helse og omsorgsdepartementet om helsepersonells opplysningsplikt til barnevernstjenesten datert mai 2010

Rundskriv IS- 17/ 2006: Helsepersonells plikt og rett til å gi opplysninger til barneverntjenesten, politiet og sosialtjenesten ved mistanke om alvorlig omsorgssvikt av barn

3. OMFANG

Omfatter barn og unge som mottar helsehjelp fra helsesøster, eller jordmor i Bamble kommune.

4. DEFINISJONER

Se vedlegg

5. ANSVAR

Opplysningsplikten er knyttet til det enkelte helsepersonell i helsepersonelloven § 33 og er et selvstendig ansvar. Barnevernstjenesten skal varsles umiddelbart og det kan ikke overlates til andre instanser å varsle.

Barnevernstjenesten har ansvar for å gi nærmere bestemte opplysninger til den som har gitt melding til barnevernstjenesten jfr barnevernloven § 6-7, 2009. Barnevernet vurderer hvilken informasjon som skal gis og hvordan.

6. FREMGANGSMÅTE

Når det foreligger opplysningsplikt, skal opplysninger utleveres til barneverntjenesten uavhengig av pasientens/pårørendes vilje. Så langt det er mulig og hensiktsmessig, og ikke i strid med formålet med bestemmelsen som er å avhjelpe en situasjon som kan medføre overlast for barnet, bør helsepersonellet informere pasienten, og/eller den

eller de med foreldreansvaret, før opplysninger videreformidles. (IS-17/2006 Rundskriv)

Saker med opplysningsplikt eller opplysningsrett

- Det er i de fleste saker hensiktsmessig (se innledningen over) at de med foreldreansvar eller barnet/ ungdommen er kjent med meldingen og aller helst har lest denne før den sendes barnevernstjenesten.
- I saker der helsesøster/ jordmor vurderer å sende melding uten å informere familie/foresatte skal ledende helsesøster informeres om saken. Det anbefales også at det gjennomføres et drøftingsmøte med barnevernsleder i forkant av de meldinger der foresatte ikke vil bli informert.
- Ved bruk av drøftingsmøte hvor det blir enighet om at melding skal sendes uten informasjon til foresatte, skrives meldingen umiddelbart.
- Meldingen skal inneholde en beskrivelse av det vi faktisk er bekymret for.
- Barnevernstjenesten tar kontakt med den som har sendt meldingen.

Saker med mindre alvorlighet hvor det ikke foreligger opplysningsplikt / opplysningsrett:

- Helsesøster / jordmor innhenter samtykke fra de med foreldreansvar og kan drøfte saken i kompetanseteamet eller med ledende helsesøster dersom dette er ønskelig eller hensiktsmessig.
- Kompetanseteamet eller Helsesøster/ Jordmor kan eventuelt sende bekymringsmelding til barnevernstjenesten i samarbeid med de som har foreldreansvaret.
- Barnevernstjenesten tar kontakt med den som har sendt meldingen.

7.

Barnevernsmelding/ varsel skrives i Hs- pro. Bruk malen *Barnevernrapport*. *Meldingsskjema for offentlig innmelder* er også skannet inn og ligger som vedlegg i mappen her. Bruk gjerne innholdet i skjema til å forfatte meldingen slik at alle relevante data kommer med.

Når barnevernet ber om utfyllende opplysninger i en undersøkelsessak brukes også dokumentet *Barnevernrapport* i Hs- pro.

7. AVVIKSHÅNDTERING

Meldes til ledende helsesøster

8. VEDLEGG

Definisjoner

Skjema for melding til barnevern. Lettest å bruke skjema i wordformat.

Vedlegg1

Definisjoner

Helsehjelp defineres som *enhver handling som har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende eller rehabiliterende mål og som utføres av helsepersonell.*

Opplysningsplikten til barnevernstjenesten gjelder for helsepersonell som yter helsehjelp til barnet. Opplysningsplikten inntreder *dersom helsepersonell finner grunn til å tro at barnet blir mishandlet i hjemmet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgsvikt. Opplysningsplikten vil videre inntre dersom et barn har vist vedvarende og alvorlige atferdsvansker.*

I tillegg vil opplysningsplikten inntre etter pålegg fra barnevernstjenesten eller andre organer som er ansvarlig for gjennomføring av lov om barnevernstjenester (for eksempel Fylkesnemda).

Helsepersonell som yter helsehjelp har dokumentasjonsplikt. Opplysningsplikten gjelder for opplysninger som *er nedtegnet i det enkelte barns journal.* Disse opplysningene skal danne grunnlaget for de opplysninger som skal gis til barnevernstjenesten.

Opplysningsplikten er knyttet opp mot **kriterier:**

- barnevernloven § 4-10 - når foreldre ikke sørger for nødvendig helsehjelp til et barn med en livstruende eller alvorlig sykdom eller skade.
- barnevernloven § 4-11 – når foreldre ikke sørger for at et funksjonshemmet eller spesielt hjelpetrequende barn får nødvendig behandling og opplæring.
- barnevernloven § 4-12 – når situasjonen er så alvorlig at vilkårene for å overta omsorgen er til stede.

I § 4-12 angis fire forskjellige situasjoner av alvorlig omsorgsvikt som blant annet kan gi grunnlag for en omsorgsovertakelse etter denne bestemmelsen, Se

http://www.helsedirektoratet.no/vp/multimedia/archive/00011/IS-17_2006_11850a.pdf

Opplysningsrett til barnevernstjenesten gjelder når helsepersonell *ikke* utøver helsehjelp til pasienten. Etter helsepersonelloven §23 nr. 4 vil helsepersonell på generelt grunnlag ha rett (men ikke plikt) til å utlevere opplysninger til barnevernstjenesten når *”tungtveiende private og offentlige hensyn gjør det rettmessig”*. Når helsepersonell bruker opplysningsretten er det ikke krav til journalføring. Denne bestemmelsen retter seg i hovedsak mot **nødsituasjoner**.

Bekymringsmelding kan være basert på helsepersonellens *opplysningsplikt* eller *opplysningsrett*. I situasjoner hvor det *ikke* foreligger opplysningsplikt eller opplysningsrett må det innhentes *samtykke* fra pasienten eller de med forelderansvar før opplysningene deles med barnevernstjenesten.

Varslingsplikt til politi og kommunal helse og omsorgstjeneste:

Politi: Helsepersonell har plikt til å varsle politi når dette er nødvendig for å avverge alvorlig skade på person eller eiendom. Se IS- 17/ 2006 kap 3.2 og 3.3

Kommunal helse og omsorgstjeneste:

Uten hinder av taushetsplikt etter § 21 skal helsepersonell av eget tiltak gi opplysninger til den kommunale helse- og omsorgstjenesten, når det er grunn til å tro at en gravid kvinne misbruker rusmidler på en slik måte at det er overveiende

sannsynlig at barnet vil bli født med skade, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 10-3. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av den kommunale helse- og omsorgstjenesteloven, skal helsepersonell gi slike opplysninger.
Lov om helsepersonell § 33.